

Nieuwsbrief

In dit nummer

Column M. Frederiks	1
Christendom: een interculturele leerschool	1
Kernonderwerpen	1
Nieuwe stafmedewerker	2
Uit het werk	2
Uit de Raad	2
Nieuwe aangesloten kerken en organisaties	3
Agenda AKO	3
NMR opgeheven	3
Kerk Wereldwijd stopt	3
Indicible Rwanda	4
Wat doet de NZR	4
TussenRuimte	4
Wereld en Zending	4

Column: Leermoment— *Martha Frederiks*

Een aantal weken geleden reisde ik af naar Kameroen voor een conferentie over HIV, Aids, theologie en gender. Bij aankomst bleek de conferentie, waar ik me zeer op had verheugd, wat teleurstellend: de logistieke organisatie liet nogal wat te wensen over - zelfs voor iemand die redelijk wat Afrika ervaring heeft - en ook het programma was grotendeels een herhaling van zetten. Bovendien bleken er interne spanningen binnen de associatie te zijn over posities in het nieuw te benoemen bestuur: de in de koloniale tijd gecreëerde taalgrenzen werden ineens opgetrokken tot vestingen waarachter divisies schuilgingen. Exit solidariteit en 'sisterhood'. Kortom: tegen het einde van de week liep ik enigszins met een kater rond. De aanstekelijke inspiratie en het elan dat ik zo vaak op het spoor kom bij reizen naar Afrika of Azië, was ver te zoeken. En ook vanuit academisch perspectief was ik met dit bezoek niet veel opgeschoten.

Twee dagen na afloop van de conferentie liep ik op het terrein van de theologische faculteit een Zuid Afrikaanse tegen het lijf. Dat verbaasde me wat, want de avond daarvoor hadden we afscheid

genomen. Ze had nog diezelfde avond naar Zuid Afrika zullen afreizen, zo was de bedoeling geweest. Een kort gesprek maakte duidelijk dat Kenya Airways weer eens overboekingen had gemaakt. Ik betuigde mijn sympathie - ze zou nog vier extra dagen in Kameroen moeten blijven - en mompelde wat over 'bad luck' en de service van Kenya Airways.

'Ach', zei ze, 'zo heel erg vind ik het niet. Ik heb besloten deze komende dagen helemaal te besteden aan gebed voor de associatie. Want we hebben heel veel gebed nodig zodat breuklijnen die er in de associatie gekomen zijn, weer mogen helen en dat we weer in saamhorig ons mogen richten op dat wat echt nodig is: onderlinge solidariteit en daarnaast theologiseren over hiv/aids en over gender. Ik zie het eigenlijk als een gave van God dat ik hier nog ben en tijd krijg om me helemaal te wijden aan gebed voor de associatie.'

En ik dacht: Wat heb ik, ongeduldige en op resultaatgerichte westerse academica, toch nog veel - heel veel - van deze zus-ter uit het Zuiden te leren.

Christendom: een interculturele leerschool

'Wie een ander het recht op anders-zijn ontzegt, ontzegt hem of haar het meest fundamentele bestaansrecht. Uit het wereldchristendom weten we dat dergelijke pogingen de ander te vormen naar het beeld van hem zelf, niet alleen marginalisering, pijn en ontworteling veroorzaken, maar ook onvermijdelijk zullen leiden tot protest en verzet.'

'Uitgaande van de realiteit dat wij in Nederland een multiculturele samenleving hebben, lijkt het verstandig die werkelijkheid te accepteren, elkaar te respecteren en samen te werken aan een gezamenlijke toekomst. Dat betekent niet dat wij elkaar kritiekloos hoeven accepteren of niets aan elkaar gelegen hoeven te laten liggen.'

Dit zei prof. dr. Martha Frederiks op 12 februari jl. in haar inaugurele rede, getiteld 'Christendom: een interculturele leerschool'.

Martha Frederiks is benoemd tot bijzonder hoogleraar in het departement Godgeleerdheid van de Faculteit Geesteswetenschappen aan de Universiteit Utrecht.

[Lees de integrale tekst op de website.](#)

Kernonderwerpen Raad 2008

23 april	Fundamentalisme in christendom en islam, Prof. Herman Beck
26 september	Kerkplanting en pionieren (samen met Kerkinactie en SKIN)
21 november	Conferentie 'Kerk in China: onvoorspelbare missionaire dynamiek'

De nieuwe stafmedewerker: drs. Wilbert P. J. L. van Saane

De selectieprocedure voor een stafmedewerker heeft resultaat gekregen.

Het bestuur heeft drs. Wilbert van Saane benoemd in de nieuwe functie.

Dhr. Van Saane is 32 jaar en is sinds 2002 werkzaam als zendingspredikant in Beiroet; sinds 2006 in deeltijd als docent verbonden aan de *Near East School of Theology*.

De nieuwe stafmedewerker is lid van de PKN en treedt, na repatriëring met vrouw en dochter (3) in de zomer, voltijds in dienst van de NZR.

Uit het werk

Bijeenkomst Europese Zendingsraden in Londen

Eind januari woonde Wout van Laar in Londen de jaarlijkse bijeenkomst bij van de Europese Zendingsraden. In een informeel overleg werden de agenda's van de diverse nationale raden op elkaar afgestemd. In tegenwoordigheid van vertegenwoordigers van een aantal Europese evangelische zendingsallianties vond bezinning plaats op het thema *The South moving North*. De directeur van de NZR gaf een introductie op dit thema.

[De tekst van de lezing is te vinden op de website.](#)

Bij alle kritische reserve die een westerse christen voelt, is zeker dat Afrika vragen stelt over toverij en geesten die wij als kinderen van de Verlichting niet weten te beantwoorden. Zouden de ervaringen en inzichten van de kerken daar ons niet kunnen brengen tot een dieper verstaan van de overwinning van Jezus over satan en de machten van het kwaad?

Wout van Laar
in Centraal Weekblad

Aandacht voor China

Samen met de EZA en in contact met het Verbiest Instituut in Leuven besteedt de NZR de komende maanden expliciet meer aandacht aan China.

Eind februari woonde Wout van Laar in Swanwick (UK) een conferentie bij van een aan OMF International gelieerde organisatie die dienstverlenend in China actief is, in relatie tot het grondvlak van lokale gemeenten.

Na de zomer brengt de directeur van de NZR een drieweeks bezoek aan China en op 21 november volgt een breed opgezette landelijke conferentie waar de ontwikkelingen in China als uitdaging voor de kerken naderbij worden gebracht.

Brief van 138 moslimleiders

In oktober 2007 schreven 138 religieuze en intellectuele moslimleiders uit de hele wereld een open brief naar de vertegenwoordigers van de verschillende christelijke confessies om hen uit te nodigen tot dialoog. In november nodigde paus Benedictus XVI een beperkte afvaardiging van de ondertekenaars uit voor een ontmoeting. Tot nog toe kreeg de brief in ons land nauwelijks aandacht. Dat is onterecht.

De NZR bezint zich met andere organisaties op een passend antwoord.

Uit de Raad

Interculturele theologie in de film: Jezus door een Indiase en Afrikaanse filmcamera

Niet alleen in de Verenigde Staten en Europa worden films gemaakt over Jezus, ook in India en vorig jaar in Zuid-Afrika.

Dr. Freek Bakker, docent interculturele theologie, hindoeïsme en boeddhisme aan de Universiteit Utrecht, ging op 25 januari tijdens een raadsbijeenkomst in Amersfoort aan de hand van het tonen van filmfragmenten in op het verschijnsel van Indiase en Afrikaanse Jezusfilms.

De films zetten aan tot een nieuw nadenken over de vraag wie Jezus is en wat Jezus nu in onze wereld zou betekenen?

Herman Beck: Fundamentalisme in christendom en islam.

Op woensdag 23 april spreekt prof. dr. Herman Beck, hoogleraar fenomenologie en geschiedenis van de godsdiensten, in het bijzonder de islam, aan de Universiteit van Tilburg, voor de Raad over Fundamentalisme in christendom en islam.

De islamoloog gaat in op vragen als: wat bedoelen we eigenlijk met fundamentalisme? Waar liggen de wortels in de verschillende godsdiensten en hoe hebben wij met de diverse uitingen van fundamentalisme (ook zelfkritisch) om te gaan?

Nieuwe aangesloten kerken en organisaties

Drie nieuwe participanten traden de afgelopen maanden toe tot de NZR: Stichting OMF Nederland (www.omf.nl) en de Stichting Frontiers Nederland (www.frontiers.nl) als aspirant-leden, en het Nederlands Luthers Genootschap voor In- en Uitwendige Zending als volledige participant.

Andere organisaties beraden zich op toetreding.

Agenda AKO

PKN: Landelijke werkdag 'Experimenten met kerkdiensten'

Op zaterdag 12 april 2008 vindt in Hilversum de elfde landelijke werkdag 'Experimenten met kerkdiensten' plaats. Het dagthema 'Geloof in vieren' wordt op vele manieren gepresenteerd, gespeeld, bezongen, bekeken en besproken. Bezoekers krijgen een nieuwe kijk op rituelen en symbolen, niet alleen in de kerk, maar ook thuis, op school en op straat.

GZB: ToerustingswEEK voor de ontmoeting met moslims

5 t/m 9 mei 2008. Vijf dagen van intensieve bezinning, studie en ontmoeting. De GZB participeert in het werk van de stichting Evangelie & Moslims. Jaarlijks organiseert Evangelie & Moslims in samenwerking met de Arabische Wereld Zending (AWZ) een studieweek voor christenen die zich willen bezinnen hoe zij persoonlijk en/of vanuit hun gemeente in Christus' naam iets kunnen betekenen voor moslims.

Doopsgezind: 4 april 2008

WGS-Symposium- 40 jaar na de dood van ds. Martin Luther King- werken aan vrede en gerechtigheid (Elspeet)

Wycliffe Open Dag

Op **zaterdag 12 april** a.s. hopen wij in Driebergen weer een Open Dag te houden! Deze dag is bedoeld voor iedereen die meer wil weten over het werk van Wycliffe Bijbelvertalers. En als je je

afvraagt of je zelf mee kunt werken in het (ver) taalkundige werk of in het ondersteuningswerk dan is dit de dag voor jou!

Het programma begint om 10:00 uur en eindigt om 16:00 uur. Voor een lunch wordt gezorgd.

De locatie is: 't Hoge Licht, Klaproos 2, in Driebergen-Rijsenburg.

Remonstranten: 29 maart 2008 (laatste deel) Lezingencyclus over vrijheid

Vrijheid kan beperkt worden door levensomstandigheden, als armoede, angst, oorlog, onrecht, ziekte en vervolging, vervolging om godsdienst of mening. Voor die bedreigingen van de vrijheid vragen wij aandacht.

Remonstranten: 20 mei 2008

De bijbel van mijn jeugd, Lezing door Jan Greven.

Remonstranten: 14-15 juni 2008

Had ik de liefde niet...
Weekend voor ouders met kinderen van 0-16 jaar

EZA: 27 maart: Symposium—De kostbare keten: strijkstok of meerwaarde?

Van 9.30 tot 17.00 uur in Den Haag.
Organisatie: TEAR - tegen armoede.

[Lees verder op de website](#)

Nederlandse Missieraad (NMR) opgeheven

In februari is het besluit gevallen om het bureau van de NMR eind dit jaar te sluiten.

De NMR is een platform van diverse katholieke missionaire organisaties. Na 40 jaar wordt de stichting opgeheven. De lidorganisaties concentreren zich vooral op de eigen activiteiten en er is onvoldoende draagvlak over. Er wordt onderzocht of één of meer lidorganisaties functies van het bureau van de NMR kunnen overnemen.

Daarmee verliest de NZR een belangrijke adviseur, waarmee vele jaren lang uitstekende contacten zijn onderhouden.

De NZR zoekt via andere missionaire organisaties de relaties met de rooms-katholieke wereld vast te houden en te verdiepen.

Kerk Wereldwijd gestopt!

Na jaren van teruglopende belangstelling is het doek gevallen.

De Stichting Kerk Wereldwijd houdt op te bestaan. In februari verscheen de laatste Nieuwsbrief.

Jarenlang heeft Kerk Wereldwijd (eerder: Kerk Overzee) een belangrijk contactorgaan geleverd ten behoeve van Nederlanders die buiten Europa werken.

De tijden zijn veranderd en de digitale snelweg heeft de behoefte aan een geschreven nieuwsbrief weggenomen. Veel waardering is er voor Mari-Joke Veenboer en Ada Miellet, die gesteund door een kleine creatieve redactie de laatste jaren de kar vol enthousiasme getrokken hebben!

Nederlandse Zendingsraad
Joseph Haydnlaan 2a
3533 AE Utrecht
Postbus 8092
3503 RB Utrecht

030 8801760
nzs@antenna.nl
www.zendingsraad.nl

Kantoor tijden:
maandag tot en met donderdag
van 9.00 tot 16.30 uur

Colofon:
Redactie: Wout van Laar,
Marion Popkema en Ada Miellet

Indicible Rwanda - Gerard van 't Spijker

Het Franstalige boekje *Indicible Rwanda* is een grondige bewerking en actualisering van de brochure 'Zijn daar nog woorden voor?', dat Gerard van 't Spijker in 2000 schreef voor de reeks *Allerwegen*, uitgegeven door Kok, Kampen.

Het boekje gaat in op vragen die na de genocide van Rwanda in 1994 steeds weer worden gesteld. Hoe konden in het christelijke Rwanda binnen een tijd van drie maanden een miljoen mensen worden omgebracht door eigen landgenoten? Waar stonden de kerken in de tijd voorafgaande aan de genocide? Wat deden ze na de catastrofe?

Verder wordt beschreven hoe een neo-pentecostale beweging geleid heeft tot het ontstaan van allerlei nieuwe kerken en gemeenschappen.

Deze en andere onderwerpen worden behandeld in het persoonlijk getinte verslag van de auteur die van 1995-1999 betrokken was bij de wederopbouw van het theologische onderwijs binnen de protestantse kerken in Rwanda op verschillende niveaus.

Prijs: € 12,50 - a.g.spijker@planet.nl

Vergeet de term 'christendom' maar even – het christendom als een ideeënstelsel, dat met anderen concurreert op de markt – en concentreer uzelf op onze plaats in de wereld, die de plaats van Jezus, de Gezalvde is en wat er dan op die plek mogelijk wordt. Deze Jezus-plek, die ook de plek van de christen is, stelt ons een meelevende God van liefde voor ogen, die er is voor de hele mensheid en in wiens naam er geen schade of letsel kan worden toegebracht aan onze naasten.

Rowan Williams,
Aartsbisschop van Canterbury

Wat doet de NZR?

1. Adviseren en bevorderen van communicatie en overleg tussen de aangesloten kerken en organisaties;
2. Stimuleren van de bezinning op de vragen van zending in zes continenten, zowel overzee als ook meer en meer gericht op de context van Europa en die van ons eigen land;
3. Functioneren als luisterpost en verkenner om (inter)nationaal belangrijke ontwikkelingen op het gebied van kerk, cultuur en samenleving te signaleren;
4. Initiëren en coördineren van gezamenlijke missionaire programma's, projecten en actie;
5. Participeren namens de aangesloten kerken en organisaties in het missionaire werk van de Wereldraad van Kerken;
6. Onderhouden van relaties met internationale oecumenische instellingen, zoals missionaire raden en organen binnen en buiten Europa;
7. Optreden als vertegenwoordiger van zending en evangelisatie naar interkerkelijke samenwerkingsorganen in Nederland, zoals de Raad van Kerken en zijn beraadgroepen, de Nederlandse Missieraad, alsmede in voorkomende gevallen naar de overheid;
8. Samen met CMC de jaarlijkse Missie-Zendingskalender uitgeven.

NIEUW !!

TussenRuimte, tijdschrift voor interculturele theologie

Dezer dagen verschijnt het eerste nummer van het gloednieuwe tijdschrift *TussenRuimte*, Tijdschrift voor Interculturele Theologie.

Het belicht op wetenschappelijk en journalistiek niveau een aantal aspecten rond het thema 'Sport en religie'.

Maak kennis met het nieuwe tijdschrift en proef het. *TussenRuimte* heeft een eigentijds profiel en opmaak, met eigentijdse rubrieken, interviews met spraakmakende mensen, reportages van activiteiten en locaties waar **ruimte** ontstaat tussen mensen en tradities.

[Lees meer op de website](#)

Wereld en zending 2007, 4

China

Het allerlaatste nummer is gewijd aan de veranderingsprocessen die ook op religieus terrein nauwelijks bij te houden zijn.

In een aantal artikelen wordt benadrukt dat de kerken een volstrekt nieuw tijdperk binnengaan. Ook wordt teruggegrepen op de lange en weinig bekende missie- en zendingsgeschiedenis van China.

Natuurlijk is er aandacht voor de onstuimige groei. Sommige auteurs maken zich zorgen over de traagheid waarmee kerkleiders de ontwikkelingen oppakken.

[Lees meer op de website](#)

